

**Tiivistelmä komission päätöksestä,
annettu 14 päivänä heinäkuuta 2020,
Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan mukaisesta menettelystä
(Asia AT.40410 – Eteeni)
(tiedoksiannettu asiakirjanumerolla C(2020) 4817 final)
(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)
(2021/C 24/09)**

Komissio antoi 14. heinäkuuta 2020 päätöksen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan mukaisesta menettelystä. Komissio julkaisee osapuolten nimet ja päätöksen olennaisen sisällön sekä mahdollisesti määrättävät seuraamukset neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 (1)30 artiklan säännösten mukaisesti. Se ottaa huomioon yritysten oikeutetut edut sen suhteen, ettei niiden liikesalaisuuksia paljasteta.

1. JOHDANTO

- (1) Komissio antoi 14. heinäkuuta 2020 päätöksen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan yhtenä kokonaisuutena pidettävästä jatketusta rikkomisesta.
- (2) Rikkominen muodostui arkaluonteisten kaupallisten ja hinnoitteluun liittyvien tietojen vaihtamisesta ja eteenin ostoihin liittyvän hintatekijän vahvistamisesta. Rikkominen tapahtui 26. joulukuuta 2011 ja 29. maaliskuuta 2017 välisenä aikana. Maantieteellisesti rikkominen kattoi Euroopan unionin, jäljempänä 'unioni', jäsenvaltioiden alueet Alankomaissa, Belgiassa, Ranskassa ja Saksassa.
- (3) Tuote, jota päätös koskee, on myyntimarkkinoilta ostettava eteeni. Päätös ei koske kytköskäyttöön tuotettua eteeniä eli eteeniä, jonka tuottajat ovat tuottaneet ja käyttäneet omaan kulutukseensa.
- (4) Eteeni on väritön syttyvä kaasu, jota tuotetaan teollisuusbenssiinistä ja kaasusta höyrykrakkauksella. Eteeniä käytetään laajasti kemianteollisuudessa erilaisten kemiallisten tuotteiden tuotantoon.
- (5) Eteenin ostohinta riippuu epävakaista markkinatekijöistä (esimerkiksi raaka-aineiden hinnoista, tarjonnan ja kysynnän suhteesta sekä yrityksissä tapahtuvasta eteenin kytköskäytöstä). Jotta hintojen epävakaan riski voidaan ottaa huomioon eteenin toimitussopimuksissa – ja jotta saadaan vertailukohta, jonka perusteella eteenikauppoja voidaan hinnoitella – eteenin toimitussopimuksissa viitataan usein varsinkin Alankomaissa, Belgiassa, Ranskassa ja Saksassa niin kutsuttuun eteenin kuukausittaiseen sopimushintaan, jäljempänä 'MCP' (Monthly Contract Price), jonka yksityiset ja riippumattomat tietopalveluyritykset ilmoittavat.
- (6) MCP ei ole eteenin nettohintana, vaan tietyissä eteenin toimitussopimuksissa käytettävä hinnoittelukaavan osa varsinkin Alankomaissa, Belgiassa, Ranskassa ja Saksassa. MCP vaikuttaa siten suoraan todelliseen ostohintaan, joka eteenistä maksetaan tietyjen eteenin toimitussopimusten mukaisesti varsinkin Alankomaissa, Belgiassa, Ranskassa ja Saksassa suoritettavissa liiketoimissa ja tietyissä eteenin käteismarkkinoilla suoritettavissa liiketoimissa.
- (7) Jotta eteenin MCP voidaan vahvistaa tulevalle kuukaudelle, kahden eri toimittaja–ostaja-parin on tehtävä kaksi erillistä mutta identtistä kahdenvälistä sopimusta, jäljempänä 'hintasopimukset' (settlements) ("2 + 2" -sääntö), kuten johdanto-osan 8 kappaleessa kuvataan.

(1) EYVL L 1, 4.1.2003, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 411/2004 (EUVL L 68, 6.3.2004, s. 1).

- (8) Kun yksi toimittaja–ostaja-pari on päässyt sopimukseen seuraavan kuukauden hinnasta, pari ilmoittaa sen yksityisille ja riippumattomille tietopalveluyrityksille. Tietopalveluyritykset julkistavat tämän ensimmäisen sopimuksen (initial settlement) markkinoille. Kun toinen toimittaja–ostaja-pari sopii identtisestä hinnasta, kyseisestä hinnasta tulee seuraavan kuukauden MCP tietopalveluyritysten julkistettua hinnan. Tietopalveluyritykset kilpailevat siitä, mikä niistä ilmoittaa MCP:n ensimmäisenä.
- (9) Yritykset osallistuvat MCP:n hintasopimusprosessiin vapaaehtoisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että osa yrityksistä voi osallistua prosessiin hyvin usein, toiset yritykset taas saattavat olla kokonaan osallistumatta prosessiin. Osallistuvilla yrityksillä ei myöskään ole velvollisuutta ilmoittaa kaikkia asiaa koskevia tietoja tietopalveluyrityksille. Hintasopimusneuvotteluja käydään tavallisesti sen jälkeen, kun asiaankuuluvien markkina-analyyttikkojen hinnoitteluluennusteet on julkaistu edeltävän kuukauden loppupäivinä. Yritykset, joille tämä päätös on osoitettu, (yhdessä jäljempänä myös 'osapuolet' tai erikseen 'osapuoli'), osallistuivat säännöllisesti hintasopimusneuvotteluihin kuukausittain; kyseiset yritykset myös kuuluivat hinnasta sopiviin osapuoliin.
- (10) Tämä päätös on osoitettu seuraaville oikeushenkilöille, jotka kuuluvat seuraaviin yrityksiin, jäljempänä 'osapuolet':
- Westlake Chemical Corporation, Westlake Germany GmbH & Co. KG, Vinnolit GmbH & Co. KG ja Vinnolit Holdings GmbH, jäljempänä 'Westlake'
 - Orbia Advance Corporation, S.A.B. de C.V. ⁽²⁾ ja Vestolit GmbH, jäljempänä 'Orbia'
 - Clariant AG ja Clariant International AG, jäljempänä 'Clariant'
 - Celanese Corporation, Celanese Services Germany GmbH ja Celanese Europe B.V., jäljempänä 'Celanese'.

2. ASIAN KUVAUS

2.1. Menettely

- (11) Westlake toimitti kesäkuussa 2016 sakoista vapauttamista koskevan hakemuksen sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä vuonna 2006 annetun tiedonannon ⁽³⁾ mukaisesti. Hakemus liittyi muiden eteenin ostajien kanssa Euroopan talousalueella tapahtuneeseen kilpailunvastaiseen yhteydenpitoon. Komission tehtyä ennalta ilmoittamatta tarkastuksia Orbia haki 23. toukokuuta 2017 sakoista vapauttamista tai, ellei sitä myönnetä, sakkojen lieventämistä sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon mukaisesti. Clariant haki 6. kesäkuuta 2017 sakoista vapauttamista tai, ellei sitä myönnetä, sakkojen lieventämistä sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon mukaisesti. Celanese haki 3. heinäkuuta 2017 sakoista vapauttamista tai, ellei sitä myönnetä, sakkojen lieventämistä sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon mukaisesti.
- (12) Komissio käynnisti 10. heinäkuuta 2018 asetuksen (EY) N:o 1/2003 11 artiklan 6 kohdan nojalla menettelyn osapuolia vastaan. Komission tarkoituksena oli aloittaa osapuolten kanssa sovintoon tähtäävät keskustelut. Komission ja kunkin osapuolen välillä pidettiin sovintoon tähtääviä kokouksia syyskuun 2018 ja marraskuun 2019 välisenä aikana. Kaikki osapuolet jättivät myöhemmin virallisen pyynnön aloittaa asetuksen (EY) N:o 773/2004 ⁽⁴⁾ 10 a artiklan 2 kohdan mukainen sovintomenettely.
- (13) Komissio antoi 7. helmikuuta 2020 osapuolille väitetiedoksiannon. Kaikki osapuolet vahvistivat, että sen sisältö vastasi niiden tekemiä sovintoehdotuksia ja että ne olivat edelleen sitoutuneet sovintomenettelyyn.
- (14) Kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevä neuvoa-antava komitea antoi 10. heinäkuuta 2020 asiasta myönteisen lausunnon.
- (15) Komissio teki päätöksen 14. heinäkuuta 2020.

2.2. Yhteenveto rikkomisesta

- (16) Päätöksessä todetaan yhtenä kokonaisuutena pidettävä jatkettu rikkominen, joka muodostui arkaluonteisten kaupallisten ja hinnoitteluun liittyvien tietojen vaihtamisesta ja eteenin ostoihin liittyvän hintatekijän eli MCP:n vahvistamisesta unionin jäsenvaltioissa Alankomaissa, Belgiassa, Ranskassa ja Saksassa. Rikkomisen tavoitteena oli vaikuttaa MCP:tä koskeviin neuvotteluihin ostajien eduksi, jotta nämä voisivat ostaa eteeniä myyjien hintasopimusprosessissa hyväksymällä mahdollisimman alhaisella hinnalla. Osapuolet sovittivat yhteen tulevaa käyttäytymistään

⁽²⁾ Oikeushenkilön nimi oli 5. syyskuuta 2019 asti Mexichem S.A.B. de C.V.

⁽³⁾ EUVL C 298, 8.12.2006, s. 17.

⁽⁴⁾ EUVL L 123, 27.4.2004, s. 18.

kahdenvälisellä yhteydenpidolla, joka koski MCP:tä, osapuolten tulevaa markkinakäyttäytymistä eteenin myyjien kanssa käytävien MCP:tä koskevien hintasopimusneuvottelujen aikana ja näkemyksiä markkinasuuntauksista; kaikkea yhteydenpitoa tapahtui ennen MCP:tä koskevia hintasopimusneuvotteluja ja niiden aikana.

2.2.1. Kesto

(17) Osapuolet osallistuivat rikkomiseen seuraavasti:

Rikkominen	Yritys	Alkamisajankohta	Päätymisajankohta
	Westlake	26.12.2011	29.6.2016 ⁽¹⁾
	Orbia	17.11.2015	28.3.2017
	Clariant	26.12.2011	29.3.2017
	Celanese	18.1.2012	28.3.2017

⁽¹⁾ Sakoista vapauttamista koskevan hakemuksen toimittamispäivä.

2.3. Yritykset, joille päätös on osoitettu

2.3.1. Westlake

(18) Yritysten Vinnolit GmbH & Co. KG (rikkomiseen 26. joulukuuta 2011 – 29. kesäkuuta 2016 suoraan osallistuneena yrityksenä), Westlake Chemical Corporation (Vinnolit GmbH & Co. KG:n perimmäisenä emoyhtiönä 31. heinäkuuta 2014 – 29. kesäkuuta 2016), Westlake Germany GmbH & Co KG (Vinnolit GmbH & Co. KG:n välillisenä emoyhtiönä 31. heinäkuuta 2014 – 29. kesäkuuta 2016) ja Vinnolit Holdings GmbH (Vinnolit GmbH & Co. KG:n välittömänä emoyhtiönä 26. joulukuuta 2011 – 29. kesäkuuta 2016) katsotaan olevan yhteisvastuullisesti vastuussa rikkomisesta.

2.3.2. Orbia

(19) Yritysten Vestolit GmbH (rikkomiseen suoraan osallistuneena yrityksenä) ja Orbia Advance Corporation, S.A.B. de C.V. (Vestolit GmbH:n emoyhtiönä) katsotaan olevan yhteisvastuullisesti vastuussa rikkomisesta, joka tapahtui 17. marraskuuta 2015 – 28. maaliskuuta 2017.

2.3.3. Clariant

(20) Yritysten Clariant International AG (rikkomiseen suoraan osallistuneena yrityksenä) ja Clariant AG (Clariant International AG:n emoyhtiönä) katsotaan olevan yhteisvastuullisesti vastuussa rikkomisesta, joka tapahtui 26. joulukuuta 2011 – 29. maaliskuuta 2017.

2.3.4. Celanese

(21) Yritysten Celanese Services Germany GmbH (rikkomiseen 18. tammikuuta 2012 – 20. tammikuuta 2016 suoraan osallistuneena yrityksenä), Celanese Europe B.V. (rikkomiseen 21. tammikuuta 2016 – 28. maaliskuuta 2017 suoraan osallistuneena yrityksenä ja Celanese Services Germany GmbH:n välillisenä emoyhtiönä 18. tammikuuta 2012 – 20. tammikuuta 2016) ja Celanese Corporation (Celanese Services Germany GmbH:n ja Celanese Europe B. V.:n emoyhtiönä 18. tammikuuta 2012 – 28. maaliskuuta 2017) katsotaan olevan yhteisvastuullisesti vastuussa rikkomisesta.

2.4. Korjaustoimenpiteet

(22) Päätöksessä sovelletaan sakkojen laskentaa koskevia suuntaviivoja vuodelta 2006 ⁽²⁾.

⁽²⁾ EUVL C 210, 1.9.2006, s. 2.

2.4.1. Sakon perusmäärä

- (23) Koska käsiteltävässä asiassa on kyse ostokartellista, huomioon otettiin ostojen arvo eikä myynnin arvoa (unionin yleinen tuomioistuin vahvisti tämän lähestymistavan asiassa AT.40018 – Auton akkujen kierrätys, asia T-222/17 – Recylex antamassaan tuomiossa).
- (24) Rikkominen ei koske kaikkia osapuolten tekemiä eteeniostoja. Se koskee niitä ostoja, jotka tehtiin käyttämällä MCP:hen liittyviä hinnoittelukaavoja. Tämän tekijän huomioimiseksi huomioon otettiin siksi niiden ostojen arvot, jotka tehtiin eteenin toimitussopimusten mukaisesti käyttämällä hinnoittelukaavaa, joka perustuu MCP:hen, sekä niiden MCP:hen perustuvien ostojen arvot, jotka osapuolet tekivät eteenin käteismarkkinoilla vuonna 2016 (vuonna 2015 Westlaken tekemän sakoista vapauttamista koskevan hakemuksen osalta) Alankomaissa, Belgiassa, Ranskassa ja Saksassa.
- (25) Kun otetaan huomioon rikkomisen luonne ja maantieteellinen laajuus, sakon vaihtelevan määrän prosenttisuudeksi ja lisämääräksi ("osallistumismaksu") vahvistetaan 15 prosenttia rikkomiseen liittyvien ostojen arvosta.
- (26) Sakkojen vaihteleva määrä kerrotaan niiden vuosien tai vuoden murto-osien määrällä, joina osapuolet ovat osallistuneet rikkomiseen, jotta kunkin osapuolen osallistumisen kesto voidaan ottaa huomioon erityiskohtaisesti. Rikkomisen kestoä osoittava kerroin lasketaan kalenteripäivien perusteella.

2.4.2. Perusmäärään tehtävät mukautukset

- (27) Tähän asiaan ei liity raskauttavia eikä lieventäviä seikkoja, lukuun ottamatta rikkomisen uusimista Clariantin osalta. Clariant syyllistyi kartelliin perustuvaan rikkomiseen aiemmassa asiassa (AT.37.773 – MCAA-kartelli). Clariantille rikkomisesta määrättyä sakon perusmäärää korotetaan siksi 50 prosentilla.

2.4.3. Sakoista annettujen suuntaviivojen 37 kohdan soveltaminen

- (28) Komission äskettäisen ostokartelleja koskevan käytännön mukaisesti (AT.40018 – Auton akkujen kierrätys) ⁽⁶⁾ erityistä sakkojen korotusta sovelletaan pelotteena. Korotuksella otetaan huomioon se, että kartellin jäsenet pyrkivät laskemaan hintoja eivätkä ylläpitämään korkeita hintoja. Ostokartellin tapauksessahan on niin, että mitä enemmän kartellin jäsenet onnistuvat alentamaan ostohintaa, sitä alhaisempi on ostojen arvo, jonka perusteella sakko lasketaan.
- (29) Koska kartelli on käsiteltävässä asiassa ostokartelli, ostojen arvo sinänsä ei todennäköisesti ole *asianmukainen vertailuarvo* rikkomisen taloudellisen merkityksen selvittämiseksi. Tämä johtuu myös siitä, että toimivassa yrityksessä ostojen arvo on normaalisti pienempi kuin myynnin arvo, joten sakon laskemisen lähtökohta on järjestelmällisesti alhaisempi.
- (30) Komissio korotti siksi kaikille osapuolille määrättyjä sakkoja 10 prosenttia sakkojen laskennasta vuonna 2006 annettujen suuntaviivojen 37 kohdan mukaisesti.

2.4.4. Liikevaihtoon sovellettava 10 prosentin yläraja

- (31) Yksikään sakko ei ylitä 10:tä prosenttia kyseisen osapuolen kokonaisliikevaihdosta vuonna 2019.

⁽⁶⁾ Kuten on vahvistettu seuraavissa asioissa: unionin yleisen tuomioistuimen tuomio, Recylex S.A., Fonderie et Manufacture de Métaux S. A. ja Harz-Metall GmbH v. komissio, T-222/17, ECLI:EU:T:2019:356, 124 kohta, ja unionin yleisen tuomioistuimen tuomio, Campine NV ja Campine Recycling NV v. komissio, T-240/17, ECLI:EU:T:2019:778, 342–349 kohta.

2.4.5. *Sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä vuonna 2006 annetun tiedonannon soveltaminen: sakkojen lieventäminen*

- (32) Westlake toimitti ensimmäisenä sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä vuonna 2006 annetun tiedonannon 8 kohdan a alakohdan ehdot täyttäviä tietoja ja todisteita rikkomisesta. Sen vuoksi Westlake vapautetaan sakoista kyseisen rikkomisen osalta.
- (33) ORBIA oli ensimmäinen yritys, joka täytti sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä vuonna 2006 annetun tiedonannon 24 ja 25 kohdan vaatimukset. ORBIA antoi tiettyjä arvokkaita rikkomisen aikaisia todisteita, jotka vahvistivat osapuolten osallistumisen rikkomiseen, sekä todisteita, jotka antoivat lisää taustatietoja rikkomisesta, sen laajuudesta ja tavoitteesta sekä osapuolten osallistumisesta rikkomiseen ja kyseisestä toimialasta. Tietyt hakemuksessa annetut tiedot olivat kuitenkin jo komission hallussa. Orbialle myönnetään tämän perusteella 45 prosentin alennus sakon määrästä kyseisen rikkomisen osalta.
- (34) Clariant oli toinen yritys, joka täytti sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä vuonna 2006 annetun tiedonannon 24 ja 25 kohdan vaatimukset. Clariant antoi joitakin arvokkaita rikkomisen aikaisia todisteita muiden kartellin jäsenten kanssa tapahtuneesta kilpailunvastaisesta yhteydenpidosta. Clariant antoi myös vahvistavia todisteita ja yksityiskohtaisia tietoja, jotka kuvasivat laajemmin rikkomisen taustaa ja kyseistä toimialaa ja vahvistivat, että rikkominen tapahtui komission yksilöimän ajanjakson aikana. Clariantille myönnetään tämän perusteella 30 prosentin alennus sakon määrästä kyseisen rikkomisen osalta.
- (35) Celanese oli kolmas yritys, joka täytti sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä vuonna 2006 annetun tiedonannon 24 ja 25 kohdan vaatimukset. Celanese antoi todisteita joistakin muiden kartellin jäsenten kanssa tapahtuneista kilpailunvastaisista yhteydenpidosta. Celanese antoi myös yksityiskohtaisia tietoja tutkinnan kohteena olleen käyttäytymisen historiallisesta kehityksestä ja toiminnasta. Lisäksi Celanese antoi tietoja tosiseikoista ja vahvistavia todisteita, jotka kuvasivat laajemmin rikkomisen taustaa ja toisten osapuolten jatkuvaa osallistumista rikkomiseen. Celaneselle myönnetään tämän perusteella 20 prosentin alennus sakon määrästä kyseisen rikkomisen osalta.

2.4.6. *Sovintomenettelyä koskevan tiedonannon soveltaminen*

- (36) Sovintomenettelyä koskevan tiedonannon soveltamisen johdosta kaikkien osapuolten sakkoja lievennettiin 10 prosenttia. Sakkojen alennus lisättiin niiden sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä annetun tiedonannon mukaisesti saamaan alennukseen.

3. PÄÄTELMÄT

- (37) Rikkomuksesta määrättiin asetuksen (EY) N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdan nojalla seuraavat sakot:
- Vinnolit GmbH & Co. KG, Vinnolit Holdings GmbH, Westlake Chemical Corporation ja Westlake Germany GmbH & Co. KG, yhteisvastuullisesti: 0 euroa;
 - Orbia Advance Corporation, S.A.B. de C.V. ja Vestolit GmbH, yhteisvastuullisesti: 22 367 000 euroa;
 - Clariant International AG ja Clariant AG, yhteisvastuullisesti: 155 769 000 euroa;
 - Celanese Services Germany GmbH, Celanese Europe B.V. ja Celanese Corporation, yhteisvastuullisesti: 66 484 000 euroa;
 - Celanese Europe B.V. ja Celanese Corporation, yhteisvastuullisesti: 15 823 000 euroa.